

XDP

1918-yil
21-iyundan chiqa
boshtagan

№23, 2023-yil
21-iyun,
chorshanba (32.769)

O'zbekiston ovozi

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

Barchaga g'amxo'rlik – davlatning burchi

ПРЕЗИДЕНТЛИККА НОМЗОД САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАР ЎТКАЗМОҚДА

КИЗФИН ЙИФИЛИШ солик, божхона, суд тизимларига эътибор қаратилди

ОЛИЙМАЖЛИСҚОНЧИЛИКПАЛАТАСИННИГ НАВБАТДАГИ ЯЛПИ МАЖЛИСИ ЯНГИЧА КҮРНИШДА ТАШКИЛ ЭТИЛДИ. ДЕПУТАТЛАР ЎЗ САЙЛОВ ОКРУГЛАРИДА САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАР ЎТКАЗАётГАНЛИГИ САБАБЛИ УЛАРНИНГ БИР ҚИСМИ МАЖЛИСДА МАСОФАДАН ҚАТНАШДИ.

БИРИНЧИ "СОЛИКИН ҲИСОБЛАБ ЧИҚАРИШ ТАРТИБИННИГ АЙРИМ ҚОИДАЛАРИ ТАКОМИЛЛАШТИРИЛШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИН СОЛИК КОДЕКСИГА ЎЗГАРТИШ ВА Қўшимчалар КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА"ГИ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ КўРИЛДИ.

5

Нуриддин ИСМОИЛОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси
Спикери:

— Депутатларимиз 7 июндан 17 июняга қадар ўз сайлов округларида сайловчилар билан учрашувлар ўтказдилар. Бу галги учрашувлар янгича кўринишда ташкил этилди.

Учрашувлар давомида депутатлар томонидан янги таҳирдаги Конституциянинг моҳияти ва аҳамияти кенг жамоатчиликка, айниқса, ёшларга тушунирилди. Халқ вакиллари ижтимой соҳа обьектларига ташриф буоришиди. Тадбиркорлик субъектлари, ёшлар ва хотин-қизлар вакиллари билан мулокот қилдилар.

Шу билан бирга, маҳаллий Кенгашлардаги партия гурӯҳларига амалий ёрдам кўрсатилди, улар фаолиятини самарали ташкил этишга кўмаклашилди, ушбу жараёнларга маҳаллий Кенгашлар депутатлари ҳам партиявилигидан келиб чиқиб жалб этилди.

Албатта, депутатларнинг сайлов округлардаги ишлари якунлари фракциялар мажлисларида муҳокама килиниши ва аниқланган камчиликларни тегишли вазирлик ҳамда идоралар билан ҳамкорликда ҳал этиш чоралари кўрилиши масадага мувофиқ.

ЯНГИ
МИКРОГЭС
ИШГА
ТУШДИ

6 САХИФА

Akkreditasiyadan o'tkazilgan mahalliy va xorijiy ommaviy axborot vositalari vakillari
854 nafarni tashkil etmoqda.

Ular yo'nalishlar bo'yicha quyidagicha taqsimlanadi:

Markaziy saylov komissiyasi tomonidan OAV vakillarini akkreditasiyadan o'tkazish bo'yicha hujjatlarni qabul qilish davom etmoqda.

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИДАН
ПРЕЗИДЕНТЛИККА НОМЗОД УЛУҒБЕК ИНОЯТОВГА ОВОЗ БЕРИНГ!

ИЖТИМОЙ ЙЎНАЛТИРИЛГАН

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида Халқ демократик

ХУҚУҚЛАР ВА ИМКОНИЯТЛАР ТЕНГЛИГИГА ЭРИШИШ ҲАР БИР ЖАМИЯТНИНГ АСОСИЙ МАҶСАДИДИР. МАЗКУР ИЖТИМОЙ МЕЗОН ТАРИХИЙ АНЬАНАЛАР, ОДАТЛАР ВА ҚАДРИЯТЛАР ЗАМИРИДА ВУЖУДГА КЕЛГАН ТАМОЙИЛЛАР МАЖМУАСИГА АСОСЛАНГАН ҲОЛДА ФУҚАРОЛАРНИ ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ ҚИЛИШ, ҚОНУНДА БЕЛГИЛАНГАНТАРТИБДА ҲУҚУҚЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ ВА ШУ ЙЎЛ ОРҚАЛИ ЖАМИЯТДА ЎЗ ҮРНИГА ЭГА БЎЛГАНЛИК ҲИССИНИ ЯНАДА ОРТТИРАДИ. УШБУ МЕЗОНЛАР УСТУВОР БЎЛГАН ҲАР ҚАНДАЙ ДАВЛАТ ВА ЖАМИЯТ ҲАММА ДАВРДА ҲАМ БАРҚАРОР РИВОЖЛАНГАН. ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИДАН ПРЕЗИДЕНТЛИККА НОМЗОД УЛУҒБЕК ИНОЯТОВНИНГ ДАСТУРИДАГИ АСОСИЙ ФОЯ ВА ТАШАББУСПАР МАНА ШУ ТАМОЙИЛГА АСОСЛАНГАНИ БИЛАН АҲАМИЯТЛИДИР.

БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТ ВА ИЖТИМОЙ ФАРОВОЛНИК

Фуқароларни ижтимоий кўллаб-кувватлашга йўналтирилган бозор иқтисодиётини ривожлантириш жамиятда барча учун тенг имкониятларни таъминлашнинг мухим омилларидан бири. Чунки фаол бозор муносабатларига ўтиш шароитида ахолининг эҳтиёжманд катлами ҳуқуқ ванфаатлари хисоба олиниши иқтисодиётнинг умумий барқарорлигини кафолатлади.

Номзод дастурининг 5-йўналиши “Ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиёти – барқарор тараққиёт ва ижтимоий фаровонлик асоси”, деб номлангани бежиз эмас.

Ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиёти тарафдори бўлган Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан Президентликка номзод ҳам иқтисодий ривожланишининг ижтимоийликка йўналтирилган моделини барқарор тараққиёт ва халқ фаровонлигининг асоси, деб билади. Зеро, партияниң дастурний массада вазифалари негизида айнан шу тамойил мужассамдир.

Биз жамият ва давлатнинг асосий максади қаторида **тэнгизлик ва камбағаликни бартараф этиш**, ушбу ҳолатларнинг олдини олиш ҳамда бу борада кечикириб бўлмас чора-тадбирлар ишлаб чиқиши кўрамиз.

Бу борада олиб борилган тадқиқотлар натижаси ҳамда олинган хуласаларга кўра, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиёти шундай тизимки, у **бир томондан**, эрkin бозорнинг ўзи тартибга солиш тамойиллари асосланса, **иккинчи томондан**, хусусий тадбиркорлик ва нодавлат секторнинг ижтимоий барқарорликка хизмат қилишини таъминлайди. Бозор иқтисодиётининг шаклида ялли ички маҳсулот ва миллий даромадни қайта таҳсиллашда давлат мухим роль ўйнайди.

Дунё давлатлари таҳрибасига назар солсак, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётини юритишида етакчилардан саналган Скандинавия давлатлари, Нидерландия, Германия каби мамлакатларда ижтимоий тенглилка асосланган муносабатларга иқтисодий самарадорликка эришишнинг мухим омили сифатида қаралади.

ДАВЛАТНИНГ ИЖТИМОЙ МАСЪУЛИЯТИ

Мавжуд анъанавий иқтисодий муносабатларда бизнеснинг ижтимоий масъулияти белгиланиб, ахолининг ижтимоий ҳимояси билан амалга оширилади. 2020 йилдаги глобал пандемия, унинг ортидан геосиёсий майдондаги зиддиятлар туфайли пайдо бўлган инцизор шароитида жуда кўплаб давлатлар учун соғлиқни сақлаш тизимини кўллаб-кувватлаш ҳамда ахолини ижтимоий ҳимоя қилиш энг устувор йўналишларга айланди. Бу ўз-ўзидан инсон омили билан боғлиқ ҳолатлар инобатга олинган ҳолда эрkin бозор иқтисодиётiga хос жарёнларни қайсидаир даражада жиловлаб, тенгизликини, камбағалик хавфини юмшатиш масаласини кун тартибига олиб чиқди.

Бу борада ҳалкаро ташкилотларнинг бэъзи маълумотларига эътибор қартиш кифоя. Жумладан, Ҳалкаро меҳнат ташкилотининг “2020–2022 йилларда дунёда ижтимоий ҳимоя. Ижтимоий ҳимоя бурилиш нуқтасида – ёрқин келажак сари” деб номланган хисоботида келтирилишича, Ер юзидағи инсонларнинг 47 фоизи ижтимоий ҳимоянинг камиди битта туридан фойдаланади, 53 фоизи (4,1 миллиард киши) эса ўзларининг миллий ижтимоий ҳимоя тизимларида даромад кафолатига эга эмаслиги қайд этилган.

Бугун дунё давлатлари ижтимоий сиёсатда бурилиш палласида эканига ишора килинган ушбу ҳисоботда ижтимоий ҳимоя соҳасида жиддий минтақавий тафовутлар борлиги айтилади. Аҳамиятлиси, Европа ва Марказий Осиё давлатларида фуқаролар ижтимоий ҳимоя билан энг кўп қамраб олинган бўлиб, унинг камиди битта туридан ахолининг 84 фоизи фойдаланмоқда.

Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан Президентликка номзод Улугбек Иноян

» **Ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиёти тарафдори бўлган Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан Президентликка номзод ҳам иқтисодий ривожланишининг ижтимоийликка йўналтирилган моделини барқарор тараққиёт ва халқ фаровонлигининг асоси, деб билади. Зеро, партияниң дастурний массада вазифалари негизида айнан шу тамойил мужассамдир.**

төвинг Сайловолди дастурда илгари сурилаётган ташаббуслардан бири “**Иқтисодий сиёсатнинг ижтимоий самарадорлиги – мухим**” эканлигидадир.

Номзод дастурда бозор иқтисодиётини сармали амал қилиши учун етарли иқтисодий-ҳуқуқий шарт-шароитлар яратиш, рақобатни химоя қилиши баробарида инфляция ва ишсизликни камайтириш давлатнинг мухим вазифаси бўлиши кераклиги илгари сурилмоқда.

Дастурда иқтисодий сиёсатнинг ижтимоий самарадорлигини таъминлаш учун **11 банддан иборат устувор вазифалар** келтирилган. Ҳусусан, номзод иқтисодиётёда давлатнинг фоал роли ва иштироки сақлаб қолиниши кераклигига эътибор беради. Чунки жамиятимизда бозор муносабатларини тартибга солиш ва ижтимоий тенглилни таъминлаш жараёни давлат иштирокисиз бўлмаслиги кундай равшан.

Мамлакатимизда хусусийлаштиришни ҳуқуқий асосларини ва давлат мулкининг кийматини аниқлаш механизmlарини янада тақомиллаштириш, миллий иқтисодиётнинг барқарор ўсиши учун маҳаллий инвесторларга ҳам хорижий инвесторларга берилганидан

кам бўлмаган имтиёзларни белгилаш вазифалари эса бугунги кунда иқтисодий ислоҳотларда кузатилётган айrim бўшликларни бартараф этиши кўзда тутади.

ИЖТИМОЙ ТЕНГЛИК ФОЯСИ

Номзод дастуридаги ташаббусларнинг замирада **ижтимоий тенглик фояси** ётади. Дейлик, қиммат баҳо мол-мулк учун солик жорий этиш, бунда микдори қонун билан белгилангандан юқори ўй-жой, автотранспорт ёки бошқа мол-мулк мулкдорларидан ушбу солиқнинг ундирилиши низарда тушиб масаласи моҳияти ва аҳамиятiga кўра бугунги кунда долзарбидир. Агар солиқлар ижтимоий ҳимоя мақсадларига хизмат қилишини назарда тутсақ, қиммат баҳо мол-мулк учун солиқ тўлаш ҳам инсонийлик, ҳам анъанавий қарашларимизга, қадриятларимизга мос ҳамда мувофиқлигини англаймиз. Мазкур тажриба бугунги кунда дунёнинг қатор давлатларида самарали натижаларни кўрсатмоқда.

Хозирда ҳаётимизни Интернет ва ижтимоий тармокларсиз тасаввур қила олмаймиз. Ахборот олиш ва ахборот етказиш, мулкот қилиш билан боғлиқ эҳтиёжларимизни айнан улар билан боғлаймиз. Шу билан бирга, бугун Интернет ва ижтимоий тармоклар тижорий фаолият ҳамда реклама майдонига ҳам айлануб бормоқда. Кўлимиздаги митти қурилма орқали глобал тармокқа улансанқ, гўёки онлайн дўйонлару онлайн хизмат кўрсатиш турлари кун эмас, соат сайин кўпайиб бораётгандек туюлади. Интернет ва ижтимоий тармоклар орқали тижорий фаолият билан, реклама билан шуғулланиб, **ўртача ойлик номинал иш хақида юқори фойда кўраётгандардан** барча соҳа ишчи-ходимлари қаторида даромад солигини ундириш масаласида аниқ механизмлар жорий этиш ҳам мухимдир.

КУЧЛИ ИЖТИМОЙ СИЁСАТ УЧУН КУЧЛИ БЮДЖЕТ

Дастурда мамлакатнинг иқтисодий қудрати, энг аввало, кафолатланган бюджетга бевосита боғлиқлигини инобатга олиб, ундириладиган барча тўловларни (жарима, давлат божи, йиғим, бошқа мажбурий ундирувлар) давлат бюджетига йўналтириш тартибини жорий этиши таклиф этилмоқда.

Ўз навбатида, табиий савол түғилиши мумкин, яъни номзоднинг Сайловолди дастурда илгари сурилаётган ушбу фоя жамият ва давлатлаш қанчалар мухимдир.

Маълумки, мамлакатда **ижтимоий масалаларни самарали ҳал қилиш бутун дунёда асосан давлат бюджети даромадлари билан боғлиқ**. Шунинг учун мамлакатимизда бюджет тушумларини ошириш масаласи долзарб аҳамиятга эга

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИДАН
ПРЕЗИДЕНТЛИККА НОМЗОД УЛУҒБЕК ИНОЯТОВГА ОВОЗ БЕРИНГ!

БОЗОР ИКТИСОДИЁТИ

партиясидан номзод Улугбек Иноятов дастуридаги устувор мақсад

бўлмоқда. Ҳозирда жарима, давлат божи, йиғим, бошқа мажбурий ундирувларнинг маълум қисми давлат бюджетига эмас, тури вазирлик ва идораларнинг жамғармалари хисобига тушмоқда. Бу ҳолат ўз-ўзидан бюджет даромадлари янада ошиб боришига салбий таъсир кўрсатиши мумкин.

Президентликка номзод ўз Сайловолди дастури орқали айни вақтда бюджетдан ташқари жамғармалардаги маблагларнинг қанчалик **ижтимоий самарали ишлатилётгани устидан доимий парламент назоратини ўрнатиш имконияти ҳам етарили эмас, деб хисоблаиди.**

Шу сабабли, номзод дастуридаги ундириладиган барча тўловларни (жарима, давлат божи, йиғим, бошқа мажбурий ундирувлар) давлат бюджетига йўналтириш тартибини жорий этиш тақлифи жуда муҳимdir.

Халқаро тажрибалар шуни кўрсатмоқда, аҳолининг эҳтиёжманд қисми муаммолари ечими, асосан, улар бандлигини таъминлаш орқали амала оширилади.

БАНДЛИК ВА ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ

Барча давлатларда ишсизлик ва уни бартараф этиши масаласи ўта долзарб хисобланади. Ишсизлик даражасини камайтиш ва фуқаролар бандлигини таъминлаш камбағалликни қисқартириш, аҳоли фарованиелигини, турмуш сифатини ва тўл қобилиятини оширишининг бosh омили хисобланади.

Шу боис, барча давлат ва жамиятларда ишсизликдан ҳимоя қилиш тизимининг қандай йўлга қўйилгани, аҳоли бандлигини таъминлашга қаратилган ислоҳотларнинг қай даражада тизимли ва изчил амалга оширилаётгани фуқароларни қизиқтирадиган энг муҳим масалалардан бири хисобланади.

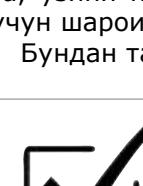
Маълумки, Халқ демократик партиясининг асосий ғояларидан бири аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишdir. Ишсизлар ҳам ижтимоий ҳимояга муҳтоҳ қатлам хисобланади. Шу сабабли, номзодимиз дастурида бу масалага алоҳида эътибор қаратилган.

Аҳоли бандлигини таъминлаш ва қасбий тайёргарлигини оширишга замин яратадиган хуқуқий асосларни мустаҳкамлаш мухимдир. Масалан, янгиланганд Конституциямизнинг 43-моддасида давлат фуқароларнинг қасбий тайёргарлигини ва қайta тайёрланишини ташкил этиши ҳамда рағбатлантириши белgilab қўйилган.

Шунингдек, янги таҳтиргари Мехнат кодекси ва "Аҳоли бандлиги тўғрисида"ни қонунда ҳам меҳнат муносабатлари, ходимларнинг хуқуқлари ва уларнинг кафолатлари батағсил тартиба солинган.

Мана шу хуқуқий асосларга таянган холда, номзод дастурида меҳнатга лаёқатли аҳолининг шахсий ташаббуслари ва уддабуронлигини рағбатлантириш, фуқароларни ишсизликдан ҳимоя қилиш, қасбий тайёргарлиги ва қайta тайёрланишини ташкил этиши, якка тартибдаги тадбиркорлар ва юридик шахслар шуғулланиши мумкин бўлган соҳаларни ҳамда ўзини ўзи банд қилган, деб хисобланадиган фаолият турлари рўйхатини кенгайтириш тақлифлари илгари сурilmokda.

Бу масалалар Халқ демократик партиясининг доимий электорати манфаатларини ҳимоя қилишда, уларнинг ижтимоий-иктисодий фаолигини кўллаб-куватлашда долзарб ижтимоий аҳамият қасб этади. Ҳусусан, якка тартибдаги тадбиркорлар ва юридик шахслар шуғулланиши мумкин бўлган соҳаларни ҳамда ўзини ўзи банд қилган, деб хисобланадиган фаолият турлари рўйхатини кенгайтириши тадбиркорлик субъектлари учун кўшимча имкониятлар эшигини очади, фуқаролар бандлигини таъминлаш ҳамда янгидан-янги тадбиркорлик субъектлари фаолиятини ташкил этиши учун шароит яратади. Бир сўз билан айтганда, мазкур ташабbuslar тадбиркорликни кўллаб-куватлаш ва фуқаролар ташабbuslarini рағbatlanтириш орқали уларнинг бандлигини таъминлашга, ўзини намоён этиши ва ривожланиши учун шароит яратишга хизмат қилади.

**ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИДАН
ПРЕЗИДЕНТЛИККА НОМЗОД УЛУГБЕК ИНОЯТОВГА ОВОЗ БЕРИНГ!**

юкори қўшилган қийматга эга ва инновацион илғор технологияларга асосланган ишлаб чиқариш тармоқларини жадал ривожлантириш мақсадида самарали молиявий ва солиқ имтиёзларини кўллаш бўйича тақлифлар ҳам илгари сурilmokda.

ДАВЛАТ – АСОСИЙ ТАРТИБГА СОЛУВЧИ

Янги таҳтиргари Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 65-моддасига кўра, фуқаролар фарованиелигини оширишга қаратилган Ўзбекистон иктисолидётининг негизини хилма-хил шакллардаги мулк ташкил этади. Давлат бозор муносабатларни ривожлантириш ва ҳалол ракобат учун шарт-шароитлар яратади, истеъмолчиликнинг хуқуқлари устуворлигини хисобга олган ҳолда иктисолид фаолият, тадбиркорлик ва меҳнат қилиш эркинлигидан.

Номзод ўзининг Сайловолди дастуридаги **давлатнинг асосий тартибга солувчилик ролини кучайтириш** ғояси конституциявий қоидалар асосида ишлаб чиқилганини эътироф этиш лозим.

Бозор муносабатларига асосланган иктисолидётда давлатнинг асосий тар-

шаббуслар ўрин олган. Ҳудудларнинг барқарор ривожланиши учун **давлат даромадларини тенг ва адолатли тақсимлаш**, умумхалқ аҳамиятига эга **иктисолидёт тармоқларининг бошқарувчида давлат иштирокини мустаҳкамлаш**, давлат улуши бўлган йирик ишлаб чиқариш корхоналари **кузатув кенгашлари таркибига жамоатчилик вакилларини киритиш** орқали улар ишидаги шаффофони ошириш каби мухим тақлифлар шулар жумласидандир.

Айниска, номзоднинг Сайловолди дастурида белгилангандек, озиқ-овқат маҳсулотлари ва қундадлик эҳтиёждаги бошқа товарларни ишлаб чиқариш соҳасида давлат томонидан тартибга солиши чораларни **қонуний жиҳатдан мустаҳкамлашни давонинг ўзи тақозо қилмоқда**.

Ички бозорни ўзимизда ишлаб чиқарилган юкори қўшилган қийматга эга товарлар билан тўлдириш барқарор иктисолид ривожланишининг асосий омилларидан бири эканини назарда тутган ҳолда, номзод **ишини қўйидан бошлашни** тақлиф этади. Яъни, маҳаллий хокимликлар даражасида ҳаёт учун мухим ва хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда қундадлик зарур товарларни ишлаб чиқариш бўйича **урта**

ларга кўра, 2022 йил якуни бўйича ялпи ички маҳсулотнинг 25,1 фоиз қисми айнан қишлоқ хўжалиги ҳиссасига тўғри келган. Ушбу ҳолатни хисобга олсан, номзод Сайловолди дастурида мазкур тармоқ истиқбоглига кенгроқ тұхталиб ўтгани бекиз эмаслигини кўрамиз.

Таъқидланганидек, қишлоқ хўжалиги соҳасида юкори натижা берувчи хўжалик юритиш шаклларини жорий қилиш, шу асосда озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришнинг барқарор ва самарали тизимини яратиш, соҳага доир илмий-амалий тадқиқотлар хамда технологиялар учун сармоя киритиш саломгини ошириш, ишлаб чиқарувчилар ҳамда қайта ишлаш корхоналари ўртасида кооперацияни ривожлантириш ички бозорда тақчиллик ва нарх-наво ўсип кетишининг олдини олиш имконини беради.

Ўз навбатида, номзоднинг Сайловолди дастурида назарда тутилган чора-тадбирларни кишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириши уларни назарда тутган ҳолда, номзод **ишини қўйидан бошлашни** тақлиф этади. Яъни, маҳаллий хокимликлар даражасида ҳаёт учун мухим ва хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда қундадлик зарур товарларни ишлаб чиқариш бўйича **урта**

ЖАМОАТЧИЛИК НАЗОРАТИ – ИЖТИМОЙ САМАРАДОРЛИК КАФОЛАТИ

Номзоднинг Сайловолди дастурида белгиланган **асосизз харажатларга йўл қўймайдиган**, "Давлат бюджети – ҳалқ маблағи" тамойили асосида унинг **сарф-харажатларни жамоатчилик низоратини кучайтириш** лозимлиги ҳакида илгари сурган ғояси ҳам мухим аҳамиятга эга.

Дастурда иктисолидётда таркиби ислоҳотларни амалга ошириш ва янги технологияларни татбиқ этиш масалалари бўйича барча жабҳада ижтимоий мулокот ва жамоатчилик низорати механизмини жорий қилиш, аҳолининг барқарор, юкори ҳақ тўланадиган иш ўринларида бандлигини ошириш, меҳнат муҳофазаси, ишлаб чиқаришнинг экологик тозалигини таъминлаш билан уйғунликда олиб бориш зарурлиги аннигаравиша көлтирилади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида Халқ демократик партиясидан номзод Улугбек Иноятовнинг Сайловолди дастурида миллий иктисолидётимиз ривожининг ҳозирги босқицида аҳоли ӯртасида камбағалликни қисқартириш ва мамлакатимизни ўртача даромади юкори бўлган давлатлар қаторига киритиш, ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръатини ошириш кабилар ҳам долзарб вазифа сифатида белгиланган.

Бу мухим мақсадни иктисолид ислоҳотларда фуқароларнинг, жумладан, ёшлар, аёллар ва ногиронлиги бор шахсларнинг иштирик этиш имкониятларини кенгайтириши тадбиркорликни кўйилганда, мазкур тармоқларни ишлаб чиқаришнинг ғояси ҳам долзарб вазифа сифатида белгиланган.

Мамлакатимиз тақдири ва келажагимиз учун мухим саналган сиёсий жарабён — Президент сайловига бир ойдан кам фурсат қолди. Сайлов кампанияси авж нуктада давом этаётган айни чоғда Халқ демократик партияси ўз номзоди дастурини кенг тарғиб этиш, тушунтириш бўйича фаол иш олиб бормоқда.

Барча сайловичларни Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида Халқ демократик партиясидан номзод Улугбек Иноятов дастурини кўллаб-куватлашга чақирамиз!

**Тўлқин ТЎРАХОНОВ,
ЎзХДП Марказий Кенгашини
раиси ўринбосари.**

тибга солувчанлик роли буғунги кунда мухим. Бирок, эрkin бозор муносабатлари тарафдорлари инвестиция мухитини яхшилаш, иктисолид фаолиятга эркинлик бериш, валюта ва нарх сиёсатини янада эркинлаштириш, хусусийлаштириш ва иктисолидётда давлатнинг ролини қисқартириш афзаликларини назарий-амалий жиҳатдан асослашга киришид. Ҳуддики, давлатнинг бозор муносабатлари аралашуви айрим ҳолларда қонундан оғиши, монополия ва коррупцияга йўл очиш каби иллатларни юзага келтиришини иддаа қиласи.

Халқ демократик партияси эса бундан фарқли равишда иктисолидётни либераллаштириш ва эрkin бозор муносабатлари хар доим ҳам жамиятни ижтимоий ривожлантириш мақсадларига эришиш кафолатини бермайди, деб хисоблаиди. Чунки эрkin бозор қонунлари кези келгандан инсонпарварлик тамоилларидан четга қишиб, ижтимоий тафовутлар ҳамда тенгизлигинг чуқур илдиз отишига сабаб бўлиши мумкин. Бу эса, ижтимоий барқарорлик сари интилган жамият учун хос эмас. Колаверса, самарали бошқарувга эга **давлатнинг асосий тартибга солувчанлик роли бозор муносабатларини рағбатлантириб, ижтимоий-иктисолид самара келтиради**.

Номзод дастурида давлатнинг иктисолидётни тартибга солувчанлик ролини кучайтириш учун бир қатор изчили та-

муддатли ҳудудий дастурларни шакллантириш лозимлиги, мазкур дастурлар худудларда иш ўринлари ташкил этишига доир давлат буортмалари ҳамда ўрта маҳсус, олий маълумотли мутахассисларни тайёрлаш дастурларига мувофиқ бўлиши кераклиги қайд этилади.

Бундан ташқари, саноат соҳаси билан бир қаторда кишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришининг самарадорлигини ошириш, бу борада ер ва сув ресурсларидан оқилюна ва самарали фойдаланиш масалаларига алоҳида эътибор қаратиш лозимлигидан назарда тутилади.

Сир эмаски, бугун ҳар бир давлат учун озиқ-овқат хавфсизлиги ҳаёт-мамот масаласига айланди. Бундан ташқари, ер юзида рўй бераётган глобал иклем ўзгаришилар, шидат билан қармови ортиб бораётган қурғоқчилик, табии оғатлар оқилюнида кишлоқ хўжалик экинлари ҳамда унинг ҳосилдорлигига путур етмоқда. БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги масалалари бўйича ташкилолари (FAO) маълумотларига кўра, бугунги кундан озик-овқат маҳсулотлари билан таъминлай олмайди. Яъни, дунёнинг 815 миллионга яхши охолиси очликда кун кечирмоқда.

Иктисолидётимизнинг асосий таянчи бўлган қишлоқ хўжалиги соҳаси орқали иктисолидётимизга зарур бўлган ҳам ашёлар етиштириш, уларнинг импорти ва экспортини таъминлаш мухим. Маълумот-

SAYLOV

ПРЕЗИДЕНТЛИККА НОМЗОД САЙЛОВЧИЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАР ЎТКАЗМОҚДА

АНДИЖОН ВИЛОЯТИ

Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан Президентликка номзод Улугбек Иноятовнинг сайловчилар билан учрашувлари фаол давом этмоқда. Номзод учрашувларнинг янги хафтасини **Андижон вилоятидан** бошлади. Андижон шаҳрида ўтган учрашувда партия электорати, ижтимоий соҳа вакиллари, ёшлар ва маҳаллий Кенгашлар депутатлари иштирок этди.

Учрашувни Ўзбекистон Халқ демократик партияси Андижон вилоят кенгаси раиси Баҳром Курбонов олиб борди. Номзоднинг ишончли вакили сайловчиларни номзоднинг таржимаи ҳоли билан яқиндан танишиди.

Шундан сўнг номзод ўз Сайловолди дастуридаги асосий йўналишлар, таклиф ва ташабbusлар ҳақида атрофлича маълумот берди. Андижон вилоятида бўлиб ўтган учрашувда номзод асосий эътиборни ижтимоий сиёсат масаласига қаратди.

Таъкиданганидек, дастурда “**Кучли ижтимоий сиёсат – ижтимоий давлатчилик пойдевори, барқарор жамият ва фаровон турмуш асоси**” шиори остида ахоли манбаатларини таъминлашга хизмат килалигидан бир қатор муҳим ташабbusлар илгари сурilmоқда.

Шунингдек, дастурда **оилалар, болалар, ёёллар, қарияларни** ҳар томонлама кўллаб-кувватлаш ва уларга ғамхўрлик қилиш билан боғлиқ масалалар ҳам назарда тутилган.

Бундан ташқари, дастурда одамларнинг ҳаёт сифатини яхшилашнинг муҳим омили сифатида **ўй-жой ва сифатли коммунал хизматларига** алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шунингдек, “**Кўп квартирила ўйлар ва бошқа кўчмас мулк объектларини улуш қўшган ҳолда куришда иштирок этиш тўғрисида**”ги конунни қабул килиш ҳам муҳим аҳамиятга егалиги таъкидланди.

Самимий мулоқот тарзида ўтган учрашувда сайловчилар ўзларини қизиқтирган масалалар юзасидан саволлар билан Президентликка номзодга мурожаат қилдилар. Сайловчилар дастур, ундаги таклиф ва ташабbusлар ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирилдилар.

Учрашувда сўзга чиқкан фаоллар Халқ демократик партиясидан Ўзбекистон Президентлигига номзод дастурини кўл-

лаб-кувватлашга, сайловда ўз фуқаролик позициясини намоён этган ҳолда фаол иштирок этишга дэйвает қилишиди.

ФАРГОНА ВИЛОЯТИ

Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан Президентликка номзод Улугбек Иноятовнинг водий бўйлаб сайловчилар билан учрашувлари давом этмоқда. Номзоднинг бу гали сайловчилар билан учрашви Фарғона на вилоятининг бой тарихга эга сўлим Кўкон шаҳрида бўлиб ўтди.

Учрашувни Ўзбекистон Халқ демократик партияси Фарғона вилоят кенгаси раиси Зокиржон Соҳидов олиб борди. Олий Мажлис Конунчилик палатаси депутати Дилбар Мамаджонова эса номзоднинг ишончли вакили сифатида сайловчиларни номзоднинг таржимаи ҳоли билан яқиндан танишиди.

Шундан сўнг номзод Сайловолди дастуридаги асосий йўналишлардан ўрин олган гоя ва ташабbusлар ҳақида атрофлича маълумот берди. Дастур, аввало, кўйидан юкорига қараб шакланган таклифлар асосида шаклантирилганига алоҳида тўхталиб ўтилди.

Дастурнинг биринчи йўналиши “**Кучли ижтимоий сиёсат – ижтимоий давлатчилик пойдевори, барқарор жамият ва фароварон**” турмуш асоси” деб номланган бўлиб, давлат ахоли манбаатларини тўлақонли таъминлаш мақсадида **кучли ижтимоий сиёсат юритиши** лозим, деб хисобланмоқда.

Бу йўналишдан бир қатор муҳим таклифлар ўрин олган. Масалан, барча фуқаролар учун адолатли давлат пенсия таъминоти тизимини жорӣ қилиш, шу жумладан, эр ёки хотини вафот этганда ҳамда вафот этган шахс кўпроқ пенсия олган тақдирда, ушбу пенсияни унинг ҳаёт бўлган турмуш ўртоғига ўтказиб бериш (**пенсияни алмаштириш**) тартибини жорӣ этиш қилиш таклиф этилмоқда.

Аввало, пенсия ва ижтимоий нафақалар инсоннинг ҳаётий эҳтиёжларини тўлақонли қондиришига етари бўлиши мухимлиги айтилди.

Колеверса, эр ёки хотини вафот этган тақдирда вафот этган шахс кўпроқ пенсия олган

пенсияни олган

бўлса, ушбу пенсияни унинг ҳаёт бўлган турмуш ўртоғига ўтказиб бериш яни, пенсияни алмаштириш тартибининг жорӣ қилиниши ҳам ижтимоий хизома, ҳам инсонийлик нуқтаи назаридан тўғри бўлиши таъкидланди.

Дастурнинг кафолатли ва сифатли тиббий ёрдам – инсон саломатлиги гарови, деб номланган йўналишида “**Дори-дармонлар ва тиббий воситалар нархларини давлат томонидан тартибиға солиш тўғрисида**”ги конунни қабул қилиш таклифи билдирилмоқда.

Дори-дармон ва тиббий воситалар нархининг давлат томонидан тартибиға солиниши муҳим ижтимоий аҳамиятга эга бўлиши қайд этилди.

Шунингдек, дастурда таълим йўналиши бўйича кўплаб таклифлар мужассамланган. Хусусан, таълим ташкилотларида **алоҳида таълимга эҳтиёжи бор болалар учун инклюзив таълим ва тарбия** тизимини жорӣ қилиш масаласига эътибор қаратилган.

Бу ташабbusнинг алоҳида таълим эҳтиёжларига эга бўлган болаларни давлат ва жамият ҳаётидаги фаоллигини ошириш билан бирга юрт тақдирига даҳдорлик хиссini кучайтиришга хизомат қилиши таъкидланди.

Учрашувда таълим олиш учун тенг имкониятлар яратилиши билан бирга, инклюзив таълим бериш билан шуғулланәтган ўқитувчиларга ҳам имтиёзлар бериш масаласига ҳам урги берилди.

Чунки, бу йўналишда фаолият юритаётган педагоглар ўта маҳоратли, бағрикенг, ҳаётнинг пасту баландини кўрган фидоби бўлганини сабабли уларни янада кўллаб-кувватлаш мухимлиги қайд этилди.

Шунингдек, **мактаблар ўқув дастурларида чет тиллари ва IT бўйича ўқув соатларини кескин кўпайтириш** назарда тутилмоқда.

Кайси соҳани олмайлик, етук мутахасис бўлиб этишиш учун тил ва замоний инновацион технологияларни билиш талаб этилмоқда. Демак, чет тиллари ва IT ни ўрганиш бугун давр талабига алланганига гувоҳ бўляпмиз. Ёшларимиз келажақда ўзи танланган соҳада етук мутахассис бўлиб, жамият ривожига хисса қўшиши учун улар бугундан чет тиллар ва IT ни мукаммал ўрганиб бориши керак. Дастурда бунга чора сифатида мактабларда чет тиллари ва IT бўйича дарс соатларини кескин ошириш таклифи илгари сурilmоқда.

Қизғин ва самимий ўтган учрашувда сайловчилар Президентликка номзодга ўзларини қизиқтирган масалалар юзасидан саволлар билан мурожаат қилишиди. Дастур, ундаги таклиф ва ташабbusлар ҳақида сайловчилар ўз фикр-мулоҳазаларини билдирилар.

Сўзга чиқкан фаоллар Халқ демократик партиясидан Ўзбекистон Президентлигига номзод дастурни кўллаб-кувватлашга, сайловда фуқаролик позициясини намоён этган ҳолда иштирок этишга қақиришиди.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Ахборот хизмати.

КИЗГИН ЙИГИЛИШ

солик, божхона, суд тизимлариға эътибор қаратилди

Олий Мажлис Конунчиллик палатасининг навбатдаги ялпи мажлиси янгича кўринишда ташкил этилди. Депутатлар ўз сайлов округларида сайловчилар билан учрашувлар ўтказаётганлиги сабабли уларнинг бир қисми мажлисда масофадан қатнашиди.

Биринчи "Соликни ҳисоблаб чиқариш тартибининг айрим қоидалари такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Солик кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси кўрилди.

Қонун лойиҳаси билан республиkanинг 11 та вилоятидаги 47 та "шароити оғир" бўлган туманлар учун вақтнчалик солик имтиёзларини бериш тақлиф этилмоқда.

Шу билан бирга, фойдаланилмаётган обьектлар эгаларига нисбатан мол-мулк ва ер солигининг оширилган ставкалари кўлланилишини бекор килиш, давлат органларига, муассаса са ташкилотларига доимий фойдаланиш хукуки билан ажратилган, улар томонидан бошқа ташкилотларга ижарага берилган ерларни соликка тортиш тартибини такомиллаштириш масалалари ҳам назарда тутилмоқда.

Ерлардан кадастр хужжатлари мавжуд бўлмаган ёхуд ер участкасига бўлган хукукни тасдиқловчи хужжатларда кўрсатилганидан каттароқ ҳажмда фойдаланилганда уй-жой эгалари учун уч карра оширилган ставкада ер солигини хисоблаш тартиби кўлланиншини тўхтатиб туриш, шунингдек, электротехника тармоккорхоналарининг ихтисослаштирилган марказларини кўллаб-кувватлаш орқали инновацион технологиялар жорий этилишини рафтаглантириш кўзда тутилмоқда.

Давом этган баҳс-мунозаралардан кейин депутатлар лойиҳанинг бугуни кунда долзарблигини таъкидлашди ва концептуал жихатдан кўллаб-кувватлашди.

Мажлиса "Ўзбекистон Республикасининг Божхона кодексига қўшимча киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси биринчи ўқиша кўрилди.

Мазкур қонун лойиҳасининг қабул қили-

ниши жисмоний тарбия ва спорт соҳасида таълим хизматлари кўрсатиш фаoliyatiini rivojlanтиришга, иқтидорли sportchilarни саралаш, уларни тайёрлашда давлат ва но-давлат таълим muassasalari ўrtasiда soғlom raqobat muҳitini, shuningdek, sport-taъlim muassasalari учун шарт-sharoitlar яratilishiha xizmat kildi.

Мажлиsda қонун лойиҳаси кизgin muҳokama kiliindi, undagi aйrim normalar bўyicha bir қatort savollar ўrtaga tashlandi. Mutasadidilar deputatlardan berilgan barcha savollar tushuntiriшlar berdi. Kizgin muҳokamalardan sўnq, қonun loyiҳasini birinchi ўkiшda konceptuall jihatdan qabul kiliindi.

Palata Spikeri mazkur қonun loyiҳasini ikkinchi ўkiшta tayेrlash жараёнida ortiqcha savol va mavhuмliklar keltirib chikaradigan jihatlarin barbaraft etishni maъsul kўmitaga taklif kildi.

СУД ВА ЯНГИ ИНСТИТУТ

Мажлиsda sud karorlariining қonuniylli-яsi, aсосiligi va adolatlilikini tekshiriш tarbiyini takomillashaстиriшga қaratilgand қonun loyiҳalari kўrib chikildi.

Sud karorlarining kaita kўrišda viloyat sudlariining xamda ularga tenglaشتirilgan sudlarning imkoniyatlariidan samaraли foydalaniш, fuқarolarning shikояt kiliш hukukiidan foydalaniш imkoniyatlarining қonun loyiҳalari kўrib chikildi.

Hususan, sudning қarori, akrimi yustidan shikoyaт berish masalasiда янги институт - суд iшlарini taftish tarbiya kўrib chikish amaliёti жорий этилmoқda.

Яни, қonun loyiҳalari bilan tumanlara-ro, tuman, shaҳar sudlari tomonidan birinchi iスタンцияda kўrilgan iшlarni viloyat va unga tenglaشتirilgan sudlarda apellasiya ёki kassasiya tarbiya kaita kўrib chikish vakolati beriliyati.

Bu tarbiya amalga oshiши bilan odiil sudlovga eriшишning imkoniyatlari қonad

kengaiib, aholinинг судма-sud oвора bўlibi юришига барҳам berriladi. Bunda birinchi instansiya sudinining қaror ёки akrimidan noroz taraflar viloят sudiga apellasiya ёki kassasiya tarbiya shikояt kiliш, ularning xamda natiqasidan konikmasa, uшbu iш mazkuz sudlarda taftish tarbiya kўrib chikiladi.

Sud қaroridan janra noroz bўlingan takdirda viloyat va unga tenglaشتirilgan sudlar tomonidan taftish tarbiya kўrib chikilgan iшlар Oliy sudning sudlov xайъatlariida kaita kўrib chikiladi.

Endi ююри instansiya sudlariiga յana-da katta masuyluyotkiliy klinani, iшni янгigan kўriш учун kўyi sudlarga yoboriш tarbiyin bekor kiliнаётgani xam sud xujjatiidan noroz shaxsning ююri instansiyaga iшonchini mustahkamlайдi.

Қonun loyiҳalari deputatlardan tomonidan ancha iliқ kutiб olinindi va bir ovezdan qabul kiliindi.

ПРОКУРОР СУДДА ҚАТНАШАДИ

Мажлиsda "Maъmuriy sudlarda erga oид hukukiй munoسابatlar bilan bogliq iшlарini kўriш tarbiya takomillashaстиriishi munoسابati bilan Ўзбекистон Республикасининг Maъmuriy sud iшlарini yoritishi tўғrisidagi kodexsining 46-moddasiga қўшимча kиритish xakiда"gi қonun loyiҳasini kўrib chikildi.

Kaid etilganiдek, maъmuriy sud iшlari ni yoritishi tўғrisidagi kodexsining 46-moddasida prokuror barcha iшlар bўyicha sud mazlisida iшtirok etishga ҳakiliлиги belgilangan.

Birok, maъmuriy sudlarda maъmuriy or-ganining er bilan bogliq karorlari, xarakatlari (xarakatsizligi) yustidan berilgan shikoyaтlari kўrib chikishda prokurorning iшtiroki mажбурий etib sudlarni kўrib chikish xakiда prokuror xabardor kiliнимайдi.

Bu xijhat mazkur iшlarda prokuror iшtiroki tаъminlaшha imkoniyat bermайдi. Shu bois erga oид hukukiй munoسابatlar bilan

boғlik iшlарning kўriлишида prokurorлar ning mажбурий iшtiroki konunchilicida belgilasha назарда тутилмоқда.

Mажлиsda қonun loyiҳasini kizgin muҳokama қiliindi, xujjat yozasidan turli savollar ўrtaga tashlandi. Mutasadidilar deputatlardan tomonidan kўtarilgan savollariga atrofialicha жавобlar kaitardidi. Kizgin baҳs-munozora laridan sўnq қonun loyiҳasini kabul қiliindi.

ДАВЛАТ БАЙРОГИДАН ФОЙДАЛАНИШЭРКИНБЎЛАДИ

Давлат байroги mamlakatimizda hukm suraётgan tинчлик, millatlararo totuvlik ramzi siفاتida қalbimizga iftixor bagishlайдi.

Шу bois Davlat bайrogidan fойdalaniш bilan boғlik munoسابatlarни янада soddalashтириш, undan қonuniga katiy riоя қilgan holda fойdalaniш imkoniyatlari kengaytiriши maқsadiда bir guruh deputatlardan tomonidan "Ўзбекистон Республикаси-нинг Davlat bайrogi tўғrisida"gi "Ўзбекистон Республикаси Konuniга ўзгариши ва қўшимчалар kиритish xakiда"gi қonun loyiҳasini iшlab chikilgan.

Қonun loyiҳasini bilan Davlat bайrogi dan takliflar olish, ular asosida қonun loyiҳasini takomillashaстиriш maқsadiда 2023 yilning 1-16 iyun kунлari jamoatchilik muҳokamasiга kўйildi. Utgan vaqt mobaynida 1,5 mingdan ortiq munoسابat va takliflar keliб tushdi. Ularning 673 tasi қonunchilik palatasinining parliament.gov.uz portaliга, 154 tasi fan@parliament.gov.uz elektron postasiga keliб tushgan hamda 150 naфar ёшlar etakchilari tomonidan jamoaviy taklif yuborilgan.

Қonun loyiҳasini bilan Davlat bайrogi dan sport musoбакалariida, omavvий jismoniy tarbia tадбирлariida, madaniy va ўзга omavvий tадbirlarda, oйlavий bайramlarda, хотiraviy sanalarni bайram қилишda ҳamda boşqa xоллarda ҳam bайrogimizga nisbatan зарур xurmattini taъminlagan holda fойdalaniшlisha ruxsat beriш kўzda тутилмоқda.

Davlat ramziga zarur xurmatt bilan muymala қilgan holda undan va uning tasviri tushiрилган belgilardan жамoat жойlari va binolardar, yashash ёки iш жойlariда ҳamda ularga tutash bўlgan xududlarda, tранспорт vositalarining saloniда fойdalaniш mумкинligini belgilanmoқda.

Shuningdek, davlat organlarining ramza-rida wa ularning rasmiy web-saytlariда Davlat bайrogi tасвири tushiрилган belgilardan fойdalaniшha ҳukуқий asos ўrnatiш ҳamda Davlat bайrogi tасвирини ustki kiyimiga bezatiш maқsadiда eks ettiresh imkoniyatinini jaratish назарда тутилmoқda.

Davlat bайrogi va uning tасвири tushiрилган belgilardan kўyidagi xоллarda - Ўзбекистон Республикаси vакili bўlgan jismoniy va юридин shaxslar tomonidan rasmiy xalқaro tадbirlarda fойdalaniшda, xarbiy ёки boшqa давлат xizmatida bўlgan shaxslar tomonidan kийim-kечak va farқlovchi nishonlarda kўllaşda ҳamda xalқaro sport musoбакалari ҳamda Ўзбекистон чемпионatlari учун sport kiyimlari ni tayेrlashda fойdalaniшha ruxsat beriш belgilanmoқda.

Shu bilan birga, Davlat bайrofiga nisbatan xurmatsizlik bilan munoسابatda bўli-ning iшlariha yil kўyilmайдigan xоллар aниқ belgilab berilmoқda.

Иғилиш oxiriда ёшlar siёsati va sport vазiri A.Ikramovga "Aholinинг keng katlamari, shu jumladan, jismoniy imkoniyati cheklangan ҳamda ногironligi bўlgan shaxslar ўrtasiда sport va jismoniy tarbia bўyicha omavvий tадbirlari tashkil etish borasiда amalga oширилётgan chor-a-tadbirlar tўғrisida"gi masala юзасidan, sogilki saqlash vaziri A. Inoaytova "Mamlakatimizda tibbyi xizmatlar kўrsatiш соҳasida integrasiyalashgan axborot tizimlari va давлат tibbyi suғurasi mehimizlariни жорий etish xohlati tўғrisida"gi masalasi юзасidan Қonunchilik palatasinining парла-ment сўrovini yoboriш xakiда қarorlar қabul kiliindi.

Aхмад КУРБОНОВ,
"Ўзбекистон овози" мухбiri.

ТАРГИБОТ ИШЛАРИ МАХСУС ШОХОБЧАЛАРДА ҲАМ ФАОЛ ОЛИБ БОРИЛМОҚДА

Ўзбекистон Xalқ demokratik partiyasi faollariidan iborat volontёrlik guruhlari partiyadan Prezidentlikka nomzod dasturini keng tarbiq kiliш bўyicha targibot-tashviqot iшlарini faol olib bormoқda.

Xususan, respublikamizning барча xuddudlariда mахsus shoхobchalap tashkil etilgan bўlib, nomzod dasturiyagi mazmun-moxhiyat iшlarovchilariga tushuntiriлиb, targibot vositalari tarqatilmoқda.

Shu bilan birga, yortdoшlарimizni сайловда faol bўlisha ga Xalқ demokratik partiyasidan nomzodni kўllab-куvvatlasha чакирmoқda.

КУЗАТУВЧИЛАР ИШТИРОКИНИ ТАЪМИНЛАШ – САЙЛОВ ЖАРАЁНЛАРИ ШАФФОФЛИГИННИГ МУҲИМ ШАРТИ

Ўзбекистон Республикасининг Сайлов кодексида сайловни умумий, тенг, тўғридан-тўғри сайлов ҳуқуқи асосида яширин овоз бериш орқали ҳамда очик ва ошкора ўтказиш сайлов ўтказишнинг асоси принциплари сифатида мустаҳкамланган.

Ўзбекистонда сайлов ва шунга ўхшаш сиёсий тадбирларни ўтказиш жараёнида адолатни таъминланишининг зарурӣ шартларидан биро – очиқлик ва ошкораликка алоҳида ургу берилади.

Буни юртимизга келиб сиёсий тадбирларни бевосита кузатган жуда кўплаб халқаро кузатувчилар ҳам этироф этган. Яқиндагина бўлиб ўтган умумхал референдуми жараёнида ҳам халқаро кузатувчилар шаффофлик таъминланганни, халқнинг сиёсий онги етуклиги ҳақидаги фикрларини оммавий аҳборот воситалари орқали билдириб борди. Референдумга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш жараёнларини жами 383 нафар халқаро кузатувчиларни оммавий аҳборот воситалари орқали билдириб борди.

Жумладан, 14 нуфузли халқаро ташкилотлар, хусусан, EXXThning Demokratik institutlari va inson ҳукуqlari bўйичa бюроси, Бутунжоҳон сайлов органлари ассоциацияси, ШХТ, МДХ ва МДХ Парламентларо ассамблеяси, Туркий тилини давлатлар ташкилоти, Туркий кенгаш Парламент ассамблеяси ҳамда Ислом ҳамкорлик ташкилоти ва бошқа халқаро тузилмалардан 184 нафар, 45 давлатдан 199 нафар халқаро кузатувчи ушбу жараёнда иштирок этди.

Мамлакатимизда фаолият юритаётган сиёсий партиялар, фуқароларнинг ўзини

ўзи бошқариш органларидан эса Ўзбекистон тарихида биринчи марта жами 43 миндан зиёд вакил референдуми бевосита кузатиш имкониятига эга бўлди.

Ўзбекистонда жорий йил июль ойida бўлиб ўтадиган Президент сайловига халқаро кузатувчиларнинг қизикини янада кучли бўлиши табиий ҳол. Чунки бундай сайлов нафақат мамлакатимиз, балки миңтақа, жаҳон миёқсида ўзига хос аҳамиятига эга.

Маълумки, сиёсий тадбирларда кузатувчилар узоқ ва киска муддатга келади. Узоқ муддатга келадиган кузатувчilar сайловга тайёргарлик жараёнини ҳам бевосита кузатиб боради. Сайлов куни ҳам ўз кузатувчilarини амалга ошириб, шундан кейинга ўз хулосаларини тақдим этади.

Улар қандай муддатга келган бўлмасин, Сайлов кодексининг "Кузатувчilarнинг, сиёсий партиялар ваколатида вакилларнинг, оммавий аҳборот воситалари вакилларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлari" бобида назарда тутилган меъёрларга амал килиши шарт.

Демак, кодексга кўра, сиёсий партиялардан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан, бошқа давлатлар ва халқаро ташкилотлардан кузатувчilar ўз фаолиятини тегиши комиссиялар томонидан берилган мандатлар асосида амалга оширади.

Манбаатдор ташкилотлар ўз кузатувчilarни түгрисида сайлов комиссиялariiga сайловдан камидан ўн кун оддин ариза бериш йўли билан маълум қиласди.

Манбаатдор ташкилотдан ариза олинга-

нидан кейин беш кун ичida сайлов комиссияси кузатувчи учун мандат беради. Бошқа давлатлардан, халқaro ташкилотлардан кузатувчilarга мандатлар Марказий сайлов комиссияси томонидан берилади.

Кузатувчilar сайлов комиссияларининг мажлислирида ҳозир бўлиш, номзодлар кўрсатиша бағишланган йигилишларда, номзодларнинг сайловчilar билан учрашувларида иштирок этиши, сайлов участкасида ҳозир бўлиш, тайёргарлик ишларининг боришини, яширин овоз бериш кабиналарининг ёки хоналарининг жойлаштирилишини ва сайлов кутиларининг муҳрланишини, фуқароларнинг рўйхатга олинишини, сайлов бюллетенларининг уларга берилишини кузатиш, овозлар санаб чиқилётганда ва сайлов комиссиясининг баённомаси тузилаётганда ҳозир бўлиш, сайлов натижалари тўғрисидаги хужжатларнинг тегиши сайлов комиссияси томонидан тасдикланган кўчирима нусхаларини сўраш ва олиш, агар тегиши сайлов участкасида ушбу кодекснинг талаблари бузилишига йўл кўйилган, деб хибоблаш учун асослар бўлса, ўз кузатувчilar маълум қилиш каби ҳукукларга эга.

Кузатувchilarга сайловчи сайлов бюллетенинга ўз белгисини кўяётган пайтда яширин овоз бериш кабинасида ёки хонасида ҳозир бўлиш, фуқароларга таъсир ўтказиш, бирон bir tashaviqot materialini ёki adabiyetini tarqatish, saylovchilaridan ujaralar kanday ovoz berghanligini surishchiishi ёki saylovchilariga saylov bulletpeniga belgi koyishda biron bir tarzda erdam kورсатиш, saylov komissiyasining faoliyatiga, shu jumladan, saylov kutilarini muhrlashga, ularlar oshishi, ovozlarini sanab chiqishi aralashi taqilannedi.

Кузатувchilar xарбий қисмларда, қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойларida тузilgan saylov uchastka kalariga borishi haqidagi kamida ych kundolnuchiklari saylov komissiyasini xabarbor qiliishi kerak.

Хулоса қилиб aйтганда, 9 июль куни юртимизда бўлиб ўтадиган сайлов очик, ошкора ва шаффофлик асосида ўтади.

**Зарина ИСРОИЛОВА,
Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия
университети**
“Халқаро ҳуқуқ ва давлат ҳуқуқи
фанлари” кафедраси доценти,
юридик фанлари бўйича фалсафа
доктори (Ph.D).
ЎЗА.

Янги микроGЭС ишга тушди у 300 та хонадонни ёки 1200 нафар аҳолини электр энергия билин таъминлайди

Айтиш лозимки, янги истиқболли лойиҳаларни ишга туширилиши натижасида мамлакатимиз гидроэнергетика салоҳияти янада ортади ҳамда тоза ва арzon "яшил" электр энергия манбасини ишлаб чиқариш кескин оширилади. Шу мақсадда, "Ўзбекгидроэнерго" АЖ томонидан республика бўйлаб жами 250 та умумий куввати 19 МВт, ўртача ийлил ишлаб чиқариши 675 миллион киловатт соат бўлган микроGEC лойиҳаларининг манзилли рўйхати шакллантирилган.

Яқинда ушбу рўйхати шакллантирилган Андикон туманининг "Заврөк" маҳалласи каналининг биринчи пикетида куввати 200 кВт, ийлил ишлаб чиқариши куввати 1,2 миллион киловатт соат бўлган "Заврөк" микроGEC ишга туширилди. Лойиҳа Андикон туманининг 300 та хонадонни ёки 1200 нафар аҳолисини экологик тоза электр энергия манбаси билан таъминлаш имконини беради.

– Бу лойиҳанинг умумий киймати 3,4 миллиард сўмни, хусусан, асбоб-ускуналар 1,9 миллиард сўмни, қурилиш-монтаж ишлари 1,5 миллиард сўмни, шундан 220 миллион сўм кувватни тармоқка узатиш харажатларини ташкил этиди, – дейди "Ўзбекгидроэнерго" акциядорлик жамияти бошқаруви раиси Абдуғани Сангинов. – Шунингдек, Андикон вилояти Олтинкўл тумани Улуғнор каналининг саксон бешинчи пикетида янги чарҳалак тиқпидаги микроGEC ҳам янги кувватда ишга туширилди. Унинг куввати 50 кВт, ийлил ишлаб чиқариши куввати 360 минг киловатт соатни ташкил этган мазкур микроGEC 150 та хо-

надонн узлуксиз электр энергияси билан таъминлаш имкониятига эга. Лойиҳалаштириш, курилиш ҳамда ускуналарни ўрнатиш ишлари нисбатан қиска вакт оралигида, яъни 2 ойда амалга оширилди. Аҳамиятли жиҳати, мазкур лойиҳанинг хужжатлari "Ўзбекгидроэнерго" АЖ таркиbidagi "Гидропроект" АЖ томонидан 10 кун муддатда ишлаб чиқилган бўлса, лойиҳа агрегатлari "Сувсаноатмаш" АЖ ишлаб чиқариши негизида, саноат кооперацияси асосида хитойлик ҳамкорлар билан биргаликда қиска 1 ойлик фурсатда ишлаб чиқарилиб, лойиҳа манбани ятказиб берилди.

Шуни алоҳида қайд этиш лозимки, биргина Андикон вилоятида аниқланган дастлабки рўйхатга кўра, умумий куввати 19 МВт, жами 52 та микроGECларни қуриш режалаштирилган. Шундан жорий йилда умумий куввати 2 130 кВтли 7 та қайta тикланувчи энергия манбалари, хусусан, сув юзида сизуб турувчи кинетик гидроагрегат ҳамда 2 та чархпалак тuriдагi лойиҳанинг ишга туширилиши кўзда тутилган.

Мазкур лойиҳаларни амалга ошириш хисобiga худуд узлуксиз электр энергияси таъминотига эга бўлиш билан бир қаторда, доимий асосда 40 тага яқин янги иш ўринлари яратилади. Қурилиш-монтаж ишлари

тандер савдолори орқали аниқланган маҳаллий пудрат ташкилоти томонидан 45 кунда амалга оширилди.

Бундан ташкири, 2023-2024 йилларда Андикон вилоятида куввати 6,9 МВт, ўртача ийлил энергия ишлаб чиқариши куввати 33 миллион кВт соатга тенг "Жанубий Фарғона" каналида ЖФК-3 ГЭС қурилиши" лойиҳаси амалга оширилиши белгиланган. Ушбу лойиҳанинг ишга тушириш орқали, келгусида Андикон вилояти Булокбоши туманидаги 14 минг хонадонни экологик тоза энергия манбаси билан таъминлаш имкони яратилади.

Шунингдек, худудларда "Ўзбекгидроэнерго" АЖ ва Xindistoniнг "МАКЛЕК" компанияси ўртасида сув юзида сизуб турувчи кинетик турбинали инновацион гидроагрегатлari "Ўзбекистон" Made in Uzbekistan бренди остида ишлаб чиқариш ҳамда амалиётга кенг табтиқ этиш мўлжалланган. Мазкур инновацион гидроагрегатлар ҳамда аниқланган 42 та устувор вазифалар ва уларнинг ижроси учун 22 та норматив-хужжатлар ишлаб чиқиш белгиланган.

– Мазкур фармонда вазирlikka 2026 йилгача ҳар ийли 1 миллиард доллардан хорижий инвестицияларни жалб этиб, махсулот ишлаб чиқариш ҳаммини 35 миллиард долларга ва ҳар бир гектар ердан даромад олиши 5 минг долларла ётказиш вазифаси юклитилган, – дейди Кишлоқ хўялиги вазирlikning ижория аппарати раҳбари Исройилжон Холмирзаев. – Ушбу йўналишица 2023-2024 йилларда Жаҳон банкидан 500 миллион АҚШ долларли, Осиё тараққиёт банкидан 347 миллион АҚШ долларли, Япония халқаро ҳамкорлик агентлигидан (JICA) 200 миллион АҚШ долларли ва Франция тараққиёт агентлигидан эса 118 миллион АҚШ долларли миқдоридаги маблағларни жалб этиш бўйича ишлар бошлаб юборилган. Шунингдек, соҳани ракамлаштириш, озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш ва хизмат курасатининг барча жаҳараларида аҳборот таъсисатида курилишига кўзлашади.

Агрехизмат марказларida фақатинида дехқончилик эмас, балки чорвачилик, пиллачилик, ветеринария, ўсимликлар карантини ва химояси масалаларида ҳам хизматлар кўрсатиш ва маслаҳатлар бериси ўйлга кўйилади.

Соҳада халқаро таърихи асосида иким ўзгаришига мослашиш ва оқибатларини юмшатиш бўйича қатор кечиктириб бўлmas тадбирларни амалга ошириш қайд этилган. Бунинг учун, қурғоқчилик, иссиқлик ва шўрланиши чидамили нав ва чорва молларининг зотларини яратиш, селекция қилиш, фан янгиликларини босқич-ма-босқич амалиётга жорий этиш, тупроқ унумдорлигини ошириш, яйловлар деградациясининг олдини олиш, озуқабон экинлар билан қоплаш бўйича манзилиши ишларнинг амалга оширилиши белгиланмокда.

Шунингдек, матбуот анжуманида маҳсулот етиштирувчиларни иким ўзгариши таъсисидан химоялаш, даромадини кафолатлашда давлат томонидан кўллаб кувватлаш бўйича янги сугурута тизимини жорий этиш масаласи ҳам мазкур хужжатда ўз аксими топгани таъкидланди.

Тоштемир МУРОД.

БИЛАСИЗМИ?

ДОНОРЛАР ҚАНДАЙ ҲУҶАҚ, ИМТИЁЗ ВА КаФОЛАТЛАРГА ЭГА?

Қонунчиликка кўра:

– қон ва унинг таркиби қисмларини мунтазам равишда ҳамда бепул топширувчи донор "Ўзбекистон Республикаси фахрий донори" кўкрак нишони билан тақдирланади ва БХМнинг 5 барабари (1 мин 650 минг сўм) миқдорида бир йўла бериладиган пул мукофот олади;

– мазкур кўкрак нишони билан тақдирланган шахслар тиббий мусассасаларида овқатланиш тўловидан озод қилинади;

– қон топширадиган куни, шунингдек, тиббий кўридан ўтадиган куни донор ана шу кунлар учун ўртacha иш ҳақиқатланган холда ишдан озод қилинади;

– ўрта маҳсус, касб-хунар таълим мусассасалари ўкувчилири, олий ўқув юртлари талабалари, таълим олувчилирнинг бошқа тоифалари қон топширадиган куни, шунингдек, тиббий кўридан ўтадиган куни дар олишида озод қилинади;

– донорга ҳар сафар қон топшираган куннинг бевосита ёртасига дам олиш учун ўртacha иш ҳақиқатланган холда кўшимча 1 кун берилади. Донор хошига кўра мазкур дам олишида озод қилинади;

– донорлик учун пул мукофотлари, шунингдек, тиббий мусассасаларининг ходимлари томонидан қон олганлик учун олинидаги суммалар солик тўловчининг жами даромади таркибига киритилмайди;

– донор ҳар сафар қон топшираган куннинг бевосита ёртасига дам олиш учун ўртacha иш ҳақиқатланган холда кўшимча 1 кун берилади. Донор хошига кўра мазкур дам олишида озод қилинади;

– соғлиғи сакланниши тиббий ходимлари томон

УЛИСТОН БИНО ҚИЛГАН УЛИСТОН

ҲАҚИҚИЙ ШЕЪРИЯТНИ ЧАМАНЗОРГА, ГУЛИСТОНГА ҚИЁСЛАШ МУМКИН. ГУЛЗОР БЕТАКРОР ИФОРИ БИЛАН ЁН-АТРОФНИ ХУШБҮЙЛАРГА БУРКАГАНИДЕК ЮКСАК ДИД БИЛАН ЯРАТИЛГАН ШЕЪР ҲАМ НЕЧА-НЕЧА ДИЛЛАРГА АНА ШУНДАЙ ХУШБҮЙЛАРНИ ЕТАКЛАБ КИРАДИ. ШУ САБАБ БҮЛСА КЕРАККИ, ГУЛЗОР ОШУФТАСИ БҮЛМИШ БУЛБУЛ БУНДАН САРМАСТ БҮЛИБ, БЕРИЛИБ КУЙЛАШГА ТУШАДИ. УНИНГ ҲАР ХОНИШИДАН ИШҚ ВА МУХАББАТ ОҲАНГЛАРИНИ ТУЯ БОШЛАЙСИЗ. БУ ОҲАНГЛАР ВАТАНГА, ЭЛГА МУХАББАТ ВА ШУ ЗАМИНГА САДОҚАТ ТҮЙФУЛАРИ БИЛАН УЙҒУНЛАШИБ КЕТГАНЛИГИ БОИС УЛАРДАН ЎЗГАЧА РОҲАТ ОЛАСИЗ.

ҲАР САФАР ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ҲАЛҚ ШОИРИ, СЕНATOR ГУЛИСТОН МАТЕҚУБОВА (АНИАҚИЛИЧЕВА)НИНГ ШЕЪРЛАРИНИ, МАҒЗИ ТЎҚ ДОСТОНЛАРИНИ, ГЎЗАЛ ЭССЕЛАРИНИ, ҲИКОЯЛАРИ ВА БАДИАЛАРИНИ МУТОЛАА ҚИЛГАНИМДА, ЎЗИМНИ БЕИХТИЁР ШУ АДАБИЁТ БЎСТОНИДА КЕЗАЁТГАНДЕК, БУ БОҒДАГИ ҲАР БИР ГУЛДАН БАҲРА ОЛАЁТГАНДЕК ҲИС ЭТАМАН ЎЗИМНИ.

Ҳамон ёдимда, бундан кўп йиллар бурун хизмат сафари билан йўлимиз қорақалпок заминига тушганди. Гулистонни ўшандада илк бора кўрганди. Қамсук, камтарин, аммо кўз ва сўзларидан ўт чакнаб турган ёшигина шоира қиз берилиб шеър ўқиди. У шеър ўқиркан нафис гулларнинг хушбўй ифори димоққа келиб ўрилгандек бўлди. Шоира шеърининг майнин атри бошқалар қаторида мени беихтиёр ўзига асир этди ва қалбимизга ёруғлик олиб кирди. Шундан бўён Гулистон шеърларининг шайдосиман, шундан бери унинг хуш ифорларга йўғрилган шеърияти адабиёт ихлосмандлари кўнглини эзгуликка йўллаб турари ва азалий қадриятларга ошно этиб, руҳини оппок түйғулар, бокий фазилатлар билан тўйинтириб келади.

Гулистон Мат'екубова Қорақалпогистон Республикасининг Тўрткўл шахрида туғилди. Бу қадими ўлқада ўзбеклар, қорақалпоклар, қозоқлар, туркманлар азалдан бир ёқадан бош чиқариб, аҳил-инок, тутув яшаб келади. Улар бир-бирининг тилини ҳам, дилини ҳам яхши билади. Шу боис турли миллат вакиллари ўзаро қиз олиб, қиз беради, ўғил уйлантиради, куда-андә бўлади. Фарзандлари кўхна Жайхун бўйларидан, тарихий илдизлари чукур кетган кўрғонларда, бир томони бугун одамлардан имод кутиб оғир нафас олаётган Орол денгизига, бир томони Қизилқум чўлларига туаташ бепоён кенгликларда бирга ўйнаб, дўст бўлиб, елкама-елка меҳнат завкини туйиб улгайди. Бир-биридан ўрганади, бир-бирига ўргатади. Инчунин, улар оқил, доно, бағрикен, саботли, матонатли элнинг фарзандларидир. Бу ҳалқларнинг бугунги кунда ҳам катта синовларга бардош бериб, табиат инжикликлариغا қарши мардана курашиб келаётганликлари сўзларимизнинг яққол исботидир.

Алқисса, Гулистон мана шундай сифатларга эга ҳалқ орасида ўсиб, камолга етид. Она тили ва адабиёти билан бирга, конқардош қорақалпок ҳалқининг бетакор қадриятлари, урф-одатлари, тили ва оғзаки ижодиётини, достону маталлари, термалари ҷашмасидан сув ичиб улгайди. Шеваларидаги энг нафис ифодаларини, энг нозик қочириларни-да пухта ўзлаштириди. Шу боис шоира ижодида донишмандлик ва теранлик ҳамда сўзининг бор викору қудрати ёрқин намоён бўлади.

Қорақалпок заминида инсонни ҳётининг ўзи тарбиялайди, синовларда тоблаб, улғайтиради, десак муболага эмас. Бу Гулистоннинг ижодида ҳам очиқ сезилиб туради.

Шоиранинг 1965 йилда, энди 17 ёшли қадам пайтда битган "Ёшлигим" номли ажойиб бир шеъри бор. Ундан ҳали турмуш зарбара-ларидан пешонаси "ғурра" бўлмаган, турфа хил чигалликлар туфайли сарсон-сағардон-никларга учрамаган мурғак қалб кечинмалари ўрин олган, унда ифода этилган ёши улуғ, тажрибида ижодкорларда учрайтидан донишмандлик ва теранликдан ҳануз таажжуға тушаман.

Ёшлик, сен умримнинг кўркм сифаси, Қуёноқ ҳаётимнинг баҳорисан сен, — дейди шоира шеър аввалида. Унинг давомидан ёшлика хос шўхлик, ўйин-кулгуга

мутолаасевар ҳалқимизнинг маънавий меросига айланниб улгурган.

Шоиранинг кўп йиллик ўқувчиси ва бир ижодкор ўларок, уни ўқувчига севимли қилган жиҳат ҳакида хўп ўйлаганман. Англаганим ва бор ҳақиқат шуки, Гулистоннинг тўйгуларидан ёғон йўқ, ҳаммаси табиии ва самимий, ҳар бир мисрасида бошқаларникига ўшамайдиган ўзига хос юксак дид, баддият мұжассам. Албатта, юксак инсоний тўйгуларнинг бундай бадий талқинлари мисралар орқали шоира қалбидан бошқа юзлаб қалбларга кўчич ўтади.

У она-Ватаннинг бебаҳолиги, табиат гўзлалиги, мұхаббат сехри, согинчу висол баҳти ҳақида ёзидими ёки айрилик изтиробини ўхуд. Орол дардини қоғозга туширадими, ҳаётнинг аччик-чучуги ва чигалликларини қаламга оладими, фарқи йўқ, сийқаси чиқиб кетган ибора сўзлардан кочади, аравани куруқ олиб қочмайди. Аксинча, кўнгилга хуш ёқадиган, юракнинг туб-тубига етиб борадиган ибора ва сўзларни юксак дидли ижодкор сифатида топади, топмагунича тиним билмайди. Шу боисдан ҳам унинг ўхшатишлари жонли, истиоралари гўзл чикади, тасвирлари худди севимли кинотасмаси янглиғ кўз олдингиздан бир-бир ўта бошлайди. Натижада адиб қувонганида сиз ҳам шод-хуррам бўласиз, аксинча, ғам-андуҳ чекканида қайғуга ботасиз, унга кўшилиб йиғлайсиз. Гапнинг бўларини айтганда, бундай иқтидор ҳар бир ижодкорга-да насиб этавермайди. Бундай қаламкашларни Қалам Сохибининг ўзи ўзулғирилганда яратган бўлади. Бундан бошқача бўлиши мумкин эмас.

Шоиранинг аксар шеърларida ҳаётга чек-сиз мұхаббат нур сочиб туради. Бу жиҳатдан унинг "Вақт эртаклари" сарлавҳали шеърини алоҳида ажратиб кўрсатиш мумкин. Асарнинг бошламасидаёт шоира:

Эш ўткинчи хиссиятлар ифодасини кутасиз.
Бироқ шоира қалам тутган бошқа тенгдошларидан умуман фарқ қилади. Ҳаёт, борликнинг ўзи "куёшдек нур сочиб" фикрини ёритган, қалби ҳаяжондан худди денгиз каби мавжур ибрун турса-да, дилида дилрабо кўйлар йанграса-да, умрининг энг ёрқин палласига залворли сўрокларни беради:

О, ёшлигим, бунча қайга шошасан,
Ҳали экин экиб, боя яратдингеми?
Дарёдек мавжуланиб, қайга оқасан,
Ҳали ҳалқ ишончин адо этдингеми?

Менинг оламимда бўшилқлар ўйқди,
Чекисзилкларида узоқ манзиллар.
Зулматлар ўйқ унда, нурлар тўклили,
Фақат баҳор бўлиб қолган фасллар,

— дея ўқувчиларга фараҳбахш ҳислар улашади. Сўнгра лирик қаҳрамон оламида майин оҳанглар ҳукмронлиги, ишқ тўлқинида юлдузлар куйлаши, рангдор тонглар жилоси, вакт эртаклари сеҳрга йўғрилишига гувох бўласиз. Унинг яхшиликлар гулловчи оламида ёғонларни йўқ, хатто, раши ҳам нафис бир хикматга йўғрилган, дengizлар моҳият яратса, дарёлар ақи нурларидан тошади.

Шоиранинг позитив тўйгулари шу қадар баланд чўқига кўтариладики, ундан бирнада руҳни қаердан олди экан, дея ҳайратга тушасиз. Бунинг сири асан якунидан очилади. Лирик қаҳрамон қалбидан севги олови аллангланган — бу Яратганга, Ватанга, ёрга, яқинлигига бўлган адоксиз мұхаббат. Шу боис ҳайратлари, ҳаяжони бекиёс, оппок нурларга тўла:

Сўз билан ҳайратни чизиб беролмам,
Сўз билан чизопмам мұхаббатни ҳам,
Бир томчи шудрингда дениз кўринса,
Бир дона лопада ер курраси жам.

Ижодкорнинг ватанпарварлик, эл-юртга садоқат, ҳалқпарварлик тўйғуси кенг ўрин эгалаган, истиқолимизнинг бекиёс қадри, Янги Ўзбекистонда амалга оширилётган ҳаётбахш ўзғаршилар мөхият очиб берилган асарлари ҳам бисёр. Улардаги ўти рух, ҳарорат тезда китобхонга ҳам юқади. Чунки уларда бу олижаноб тушунчалар, кечинмалар юксак пардаларда кўйланади. Шоиранинг "Ватан, бағринг қуёш, бошларинг осмон" туркумидаги ба шоира бошқа шу мавзуда битилган ўзлаб шеърлари хусусида ҳам айни шу фикрни айтиш мумкин.

Ана шундай битикларининг бирида шоира азиз юртга "Она юрагидан бошланган гўша", дейа таъриф беради. Қаранг, "Ватан останадан бошланади", деган гапни кўп айтамиш. Аммо шоира бу ташбехни ҳамма билганидек эмас, янада маъноси чуқурроқ, залворлирок, таъсиранрок ифодалайди.

Шоира "Жаннат юртим — Ўзбекистоним" шеърида Ватанга мұхаббатни қанотли тулпорга ўхшатади. Унинг шиддати она юрт шашнини янгилашини, кучли, улғовор, залворли қадамлари нафақат ҳур заминни, балки бутун олам гулшанини безашини бадият тилида уқтиради:

Ватан мұхаббати — қанотли тулпор,
Шиддати яңаслар она юрт шашнин.
Залворли қадаминг кучли, улғовор,
Безағай ҳур замин — олам гулшанин.

Тўғри, шоиранинг ватанпарварлик руҳидаги шеърларининг айримларидан баъзи баланпарвоз жумлаларни, ҳаммамизга ёд бўлиб кетган ўхшатишларни, бадииятдан ҳоли ибораларни ҳам учратамиз. Лекин бу тўғуслар шоиранинг қалб түгёнлари эканини, ҳар бир инсоннинг уларни ўз овози билан қоғозга тушаришга ҳаққи борлигини хисобга олсан, бу ҳолни камчилик сифатида эмас, балки фазилат ўларок қабул қилиш мумкин бўлади.

Ўтган асрнинг 90-йилларидан замонавий шеъриятимизнинг чўққиларидан бири — Зулфия Гулистон Мат'екубова ижодига юқори баҳо бераби, кўйидаги фикрларни ёзганди:

"... Гулистон ўзининг бой мулкига эга шоир. Бу шундай мулки, унда түғёнлар да манжаланади, тарбияларни атасаб, шеърлари дилимизга яқин".

Албатта, бу эътирофлар бежиз эмас. Йиллар ўтса-да, бу баҳонинг оҳори тўкилгани, қимматини йўқотгани йўқ, Гулистон шеърияти масофа билмас фазилати, сехри, жозибаси ўқувчиради қалбини тўлқинлантириша давом этмоқда.

Шоиранинг нафақат ўзбек ва қорақалпок ҳалқи севиб-ардоклайди, балки у "Земля отцов", "Журек пenen жузбе жуз", "Нурлы жоллар", "Прекрасное чувство", "Амиў жасасында оскен байтерек", "Интизарлық" ва бошқа китоблари, рус, туркман, немис тилиларига таржими қилинган асарлари билан турли ҳалқлар адабиёт ихлосмандлари учун ҳам яхши таниш. Шу боис ҳалқаро мутахасис ва адабиётшунослар эътирофига сазовор бўлиб келмокда.

Унинг Москвадаги "Творчество народов мира" ҳалқаро ассоциацияси лауреати бўлганини ҳам, ўйлайманки, бу борадаги таърифи тавсифимиз бежиз эмаслигини тасдиқлади.

Гулистон Мат'екубова миллий адабиётимиз, маданий-маънавий ҳаётимиз ривожидаги хиссаси, ёш авлод тарбиясиги хизматлари инобатга олинни, "Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими", "Қорақалпогистон ҳалқ шоираси" фахрий унвонлари билан муғофалотган.

Гулистоннинг ҳаётини ҳам, феъл-атвори ҳам, жисми ҳам исмига монанд. Гулдек кўркм, нафис ва беозор. Бировларга зулм қилгани, фириб берганини ҳеч эшитмаганимиз. Гузалликга ошуфта, бошқаларга қўлдан гўзларни ўтадиган, яхши тарзига яшадиган шоира беради.

Умуман, Гулистон ижодкор сифатида қанчадан-қанчада дилларга эзгулик ургунини қадаб, улкан боғ яратади. Бундай баҳт ҳар кимга ҳам насиб этавермайди. Шу маънода, шеърий гулистон яратган Гулистон синглизимизда адибий бояғидаги машакқатли фаолиятида хамиша мұваффакиятлар ёрлигини тилаб қоламиз.

Ўтқир РАҲМАТ.

REKLAMA O'RNIDA

+30
+35 Коракалпогистон
Хоразм

+33
+38 Бухоро
Навоий

+33
+38 Тошкент
Самарқанд
Жиззах
Сирдарё

+35
+40 Қашқадарё
Сурхондарё

+33
+38 Андижон
Наманган
Фарғона

+35
+37 Тошкент
шахри

t.me/uzbekiston_ovozi_gazetasi

facebook.com/uzbekistonovozi

instagram.com/uzbekiston_ovozi

info@uzbovozi.uz

www.uzbovozi.uz

БУ ЁРУГ ДУНЁДА ЯХШИ НИЯТ БИЛАН
ЯШАГАН ИНСОНЛАР, АЛБАТТА, ЎЗИННИГ
ОЛДИГА ҚЎЙГАН ЭЗГУ ОРЗУ-МАҚСАДЛА-
РИНИГ ИЖОБАТИНИ КЎРАДИ. БУНДАЙ
ИНСОНЛАРНИНГ АМАЛГА ОШИРГАН ХАЙР-
ЛИ ИШЛАРИ УЛАРНИНГ УМР Дафтарини
нинг нурли саҳифаларига битилиб,
бошқалар учун ҳам ибрат вазифа-
сини ўтайди. донишманд халқимиз
айниқса, эл-юрт ривожи йўлида
мехнат қилганларни доимо эъзоз-
лаб келган. не баҳтки, бугунги кун-
да ҳам юртимизда бундай инсонлар
кўплаб топилади. улардан бири за-
монавий уй-жойлар барпо қилиб,
кўплаб юртдошларимизга чексиз
кувонч улашаётган азамат туйгу-
новдир.

ОРЗУЛАР КАНОТИДА

Қаҳрамонимиз ҳақида сўз юритадиган бўлсак, у 1987 йилда Жиззах вилоятининг Арнасой туманида туғилди. Отаси Ашур оғизи ага ва онаси Норбиби ая 10 нафар фарзандга таълим-тарбия бериб, вояга етказди, ўзларининг таъбири билан айтганда, ёруғ юз билан эл қаторига қўшишди. Узоқ йиллар давомиди инженер-муҳандис бўлиб ишлаб, туманинг боғдорчилик ва чорвачилик соҳаси ривожига катта хисса қўшган. Ашур ота 76 ёшини карши олган ёрдамлашади. Ҳалол меҳнатни, камтарники улугбаглан бу нуроний инсонлар фарзандларини ҳам меҳнаткаш, тўғрисиз, билимли қилиб тарбиялашади.

— Яратганга шукр, 4 нафар қиз ва 6 нафар ўғилларни тарбиялаб, вояга етказдик, уй-жойли қилдик, — дейди улар биз билан сұхбатда. — Ҳозирда 50 нафардан зиёд невара-зваримиз бор, ҳаммалари келишса ҳовлимиз тўлиб кетади. Биз ҳар думозида юртимизга тинчлик, фарзандларимизга тани-сизатлик, кўнгил хотиржамлик тилаймиз. Бизнинг думозини олиб, ҳар бир ишни маслаҳат билан бошлайдиган ўғлимиз Азаматжон Ҳам ўзининг тиришқоклиги, билими билан ўқиди, ҳалол меҳнат килиб, эл-юрт олдида юзимизни янада ёруғ кимлоқда.

Азамат Тўйғунов Жиззах политехника институтининг қишлоқ хўжалигини меҳнизиациялаш факультетида таҳсил олган. 2011 йилда институтни таомомлаб, Арнасой туман иктисад коллежида ўқитувчи бўлиб иш фаолиятини бошлади. 2015 йилгача ушбу даргоҳда ишлаб, раҳбарлик лавозимларида ҳам фаолият кўрсатди. 2015 йилдан ҳәттени азим пойтахт билан боғлашга қарор қилди ва Тошкент автомобиль йўллари инститuti (ҳозирги Тошкент давлат политехника университети)да таълабларга сабоб берди. 2018 йилдан Шайхонтохур саноат касб-хунар коллежида, кейинчалик «Тошкентийўлкўкалам» унитар корхонасида турли лавозимларда фаолият олиб борди. 2019 йилдан «PREMIUM COMFORT INVEST», «EGG INDUSTRY», «UCHTERPA INVEST QURILISH» МЧЖларнинг директори бўлиб ишлаб келмоқда.

— Қурувчиликка ўшлигимдан қизиқар эдим, — дейди Азамат Тўйғунов биз билан сұхбатда. — Кейинги йилларда мамлакатимизда Президентимиз ташаббуси билан ку-

рилиш-ободончилик ишларига қаратилаётган катта эътибордан руҳланиб, мен ҳам ўзимнинг орзумни амалга оширишга киришдим. Бунда албатта, яқинлариминг, устозлариминг маслаҳати қўл келди. Жамоамиз билан биргаликда Сергели туманида 7 ва 9 қаватли уларни сифати ва талаб даражасида қуриб фойдаланишига топширидик. Ҳозирда бу ерда кўплаб юртдошларимиз баҳтли ҳаёт кечирмоқда. Иш фаолиятимизни кенгайтириб, йўллар куриш ва таъмиришни ҳам йўлга кўйдик. Транспорт вазирлиги ҳузурдаги давлат автомобиль йўллар кўмитаси бизнинг лойиҳаларни кўллаб-кувватлагану бу соҳада ҳам ишимишни йўлга кўйишди катта ўрин тутид. Қўмита раиси Абдураҳмон Абдувалиев ва Юнусобод тумани ҳокими Баҳодир Абдувалиев бошчилигида Юнусобод туманининг «Анорзор», «Ғайратий», «Шахристон», «Отчопар -1» ва «Исломобод» маҳаллалари кўчаларида йўлларни қайта куриш ишлари давом эттирилмоқда.

Мақолани тайёрлаш жараённида сұхбатдoshимиз билан айтиб ўтилган манзиллардаги ишлар билан ҳам яқиндан танишдик. Гувоҳи бўлдики, қўмита масъуллари ҳамда туман ҳокимлиги ходимлари, маҳалла раислари ўзаро ҳамжихатлидик йўл қурилишларининг сифатли бўлиши учун астойдил ҳаракат қилиб, ишларни ташкил қилишмоқда.

— Азамат Тўйғунов бошчилигидаги жамоат туманингда ўнда ортиқ маҳаллаларда ички йўлларни курмоқда, — дейди Юнусобод туман ҳокимининг қурилиш, коммуникациялар, коммунал хўжалик, экология ва кўйуларни орнолаштириш масалалари бўйича бош мутахассиси Миржалол Рахимов биз билан сұхбатда. — Жамоауда кучли мутахассислар ва замонавий техникалар мавжуд. Азамат Тўйғуновнинг талабчанлилар билан масъулиятни ҳис килган холда ишларни ташкил этиши алоҳида эътироға лойик. Энг аввало, сифатга эътибор каришиши бизнис жадиди куонтиради. Чунки бизнинг ҳам мақсадимиз битта: сифатли йўлларни ўз вақтида қуриб-тъамирлаб, халқимизнинг дуосини олиш.

Маълумки, аҳиллия ва ҳалоллик бор жойда ишларнинг баракаси, сифати бўлади. Маҳаллаларда қурилаётган йўлларни кўздан кечирар эканмиз, ишчилар билан ҳам сұхбатлашдик. Уларнинг айтишича, Азамат Тўйғунов раҳбарлик килаётган жамоада қатъий тартиб-интизом ўрнатилган бўлиб, ҳар бир ишчидан масъулият ва ҳалоллик талаб этилади. Бу эса,

Аҳиллик ва ҳалоллик бор жойда ишларнинг баракаси, сифати бўлади. Маҳаллаларда қурилаётган йўлларни кўздан кечирар эканмиз, ишчилар билан ҳам сұхбатлашдик. Уларнинг айтишича, Азамат Тўйғунов раҳбарлик қилаётган жамоада қатъий тартиб-интизом ўрнатилган бўлиб, ҳар бир ишчидан масъулият ва ҳалоллик талаб этилади.

Ўз навбатида, амалга оширилаётган ишларнинг сифатли ҳамда пишик-пухта бўлишини таъминлайди.

— Мамлакатимизнинг барча жойларида бўлгани каби Тошкент шаҳрида ҳам жуда катта қурилишиш-бунёдкорлик ишлари олиб бораилаётганидан яхши хабардорсиз, — дейди Юнусобод туманинг «Исломобод» маҳалла фуқаролар йигини раиси Серикбой Усенов. — Бизнинг туманда ҳам ана шу улкан ўзғаришларга ҳамоҳанг равишда ҳалқимизнинг фарғон турмуш кечиришига хизмат қиласидан кўплаб хайрли ишлар йўлга кўйилаяпти. Маҳалламиздаги ички йўлларнинг таъмирланиши ҳам шу ишлардан биттаси саналади. Давлат дастури асосида Азамат Тўйғунов бошчилигидаги обод бўлмоқда. Кези келгандан айтиб ўтайди, бу киши ҳар бир ишни маслаҳатлашиб, амалга оширишини яхши кўрар экан. Ишни бошлаётган куни маҳалла фаолларини йигиб, «маҳалланинг пасту баландини яхши биласизлар, сизлар билан ҳамфирклида иш килсан, албатта, ишмисизда барака ва сифат бўлади» деб йўлларимизни ҳар томонлама ўрганиб, кейин қурилиш ишларини бошлади.

Ҳар куни келиб биз ҳам «хорманг», деймиз, маслаҳатлашиб ишларни ташкил қиласиз, қурувчиликар гайрат қилиб, иссиқ бўлишига қарамасдан ишлашга яти, сифатига алоҳида эътибор қаратишмоқда. Донишманд халқимиз элнинг дуосини олганлар кам бўлмайди, деб бекор айтмаган. Илоҳим, мана шу инсонлар ҳам қилган меҳнатидан барака топиб, яхши кунлари кўп бўлсин деймиз.

Дарҳақиқат, ишончни оқлашда катта хикмат бор. Азамат Тўйғунов бошчилигидаги жамоа ҳам ўзларига билдирилган ишончни оқла, ийрик лойиҳаларни муваффақиятли амалга оширишагати. Жумладан, Тошкент вилоятининг Юқори Чирчик, Зангито, Янгийўл, Бўстонлик, туманларида ҳам давлат дастури асосида йўлларда қайта куриш ва таъмириш ишларини олиб бориб, сифатли қилиб фойдалаштирилди.

— Бугунги кунда мамлакатимизда амалга оширилаётган тарихий жараёнларга камтaronа меҳнатларимиз билан ўз хиссаларимизни қўшатганимиздан мамнунмиз, — дейди қаҳрамонимиз. — Ҳалқимиз азалдан йўл қурганинг эъзозлаган, савоби катта бўлишини айтишган. Насибамиз қўшилиб, ҳозирда шу соҳада иш олиб бораётганимиздан хурсандман, шунингдек, зиммамида катта масъулиятлияти вазифа турганини дилдан англайман. Борган сари ўзим ҳам тушунаյманки, курувчи бўлиши ҳам катта баҳт, чунки ўзингиз барпо қилган йўллар қанча инсонларни ўз манзилларига етқазиши кишига ҳаётидан мамнунмизлик хиссисини тўйдиради. Равон ва обод йўллардан юрган инсонлар дуога кўл очиб, яхши тилаклар, яхши ниятлар билдирадилар. Ота-онам, қолаверса, Самарқанд вилоятида педагог бўлиб ишлайдиган опам Шоира Тўйғуновани устоз сифатида ҳам эъзозлайман. Чунки бу меҳрибонлариминг таълим-тарбияси, тўғри маслаҳатларидан билан шундай ютуқларга эришайман. Бу омонат дунёда инсонларнинг оғирини енгил қилиб, кўлумиздан келса холис, эзгу амалларимиз билан уларга ёрдам берсак, саодат деб биламан. Мана шу юрт фарзанди сифатида доимо Ватанга, юрга садоқат билан хизмат қилиб, даҳлдорлик хисси билан яшасак, элу юрт ҳам бундай фарзандларини улуглайди. Юртимизнинг тинчлик-осойишталигига хеч қачон кўз тегмасин, деймиз.

Ойгул РАЗЗОҚОВА, журналист.

MUASSIS:

O'zbekiston ovozi

TAHRIR HAY'ATI:

Ulug'bek INOYATOV Muslihiddin MUHIDDINOV
Ulug'bek VAFOYEV Hayotxon ORTIQBOYEVA
Maqsuda VORISOVA Shuhrat ISLOMOV
Qalandar ABDURAHMONOV Toshtemir XUDOYQULOV
Guliston ANNAQILICHEVA

Bosh muharrir: To'lqin TO'RAXONOV

MANZILIMIZ: 100135, Toshkent, Bunyodkor shoh ko'chasi, 50 «A»-uy.

Телефонлар: (71) 239-12-14

Реклама бўлими: (91) 190-19-49. E-mail: uzbbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi

bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida
0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

Navbatchi: Ravshan SHODIYEV

Sahifalovchi: Bekzod ABDUNAZAROV

Г — 636. 17016 nusxada bosildi.

Nashr ko'satkiichi — 220.

t — Tijorat materiallari

O'zA yakuni —

Topshirilgan vaqt — 20:00

1 2 3 4 5 6

Sotuvda kelishilgan narxa

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.